

L'emploi des modes et des temps

De **wijzen** drukken een **standpunt** uit vanwaar wij een bepaalde actie waarnemen :

- Objectief standpunt → indicatif
- Subjectief standpunt → subjonctif
- Afhankelijk van een voorwaarde (conditie) → conditionnel
- Een actie die men MOET doen → impératif

De **tijden** drukken het **moment** uit waarop de actie plaatsvindt

- Présent → heden, nu
- Passé → verleden
- Futur → toekomst

L'indicatif

L'indicatif présent

- Een actie of een situatie die NU plaatsvindt (vb.: Je **prends** un bonbon)
- De acties van een verhaal (vb.: Le bandit se **jette** sur moi, ...)
- Raad of orders geven (vb.: Vs **prenez** la première rue à gauche, puis vs **allez** tout droit)
- Vaststelling (vb. : Je vois que vous **êtes** au courant.)
- Verklaring (vb. : Je dis que tout le monde **est** d'accord)
- Mening (vb. : Je crois que tu le **sais**.)

OPMERKING

Soms heeft de O.T.T. in het Nederlands de betekenis van een futur → vertalen met een futur simple

Vb.: Hij **komt** wel terug (= **zal terugkomen**) → Il **reviendra** bien.

L'indicatif imparfait

- Beschrijving
- Vage gewoonte
- Vage herhaling
- Duur zonder tijdsaanduiding
- Een gewoonte of situatie uit het verleden (vb.: J'**achetais** chaque jour "Le Monde")
- Na "si" (vb.: Si j'**étais** riche → Als ik rijk **was** !)

OPMERKING

In het Nederlands heeft de O.V.T. vaak de betekenis van een conditionnel présent.

Vb.: Als ik geld had, **ging** ik op reis (= **zou gaan**) → Si j'avais de l'argent, j'**irais** en voyage.

L'indicatif plus-que-parfait

- Een actie in het verleden
 - o Voor een bepaald moment in het verleden
Vb.: Voor 9u **had** ze haar boodschappen **gedaan** → Avant 9 heures, elle **avait fait** ses courses
 - o Voor een actie uitgedrukt door de imparfait
Vb.: Als hij goed **gegeten had**, was hij goedgezind → Quand il **avait bien mangé**, il était de bonne humeur
- Na "si" (Vb.: Si j'**avais su** tout ça! → Als ik dat allemaal **geweten had** !)

OPMERKING

In het Nederlands heeft de O.V.T. vaak de betekenis van een conditionnel passé.

Vb.: Als ik dat geweten had, **was** ik zeker **gekomen** (= zou gekomen zijn) → Si j'avais su cela, je **serais** certainement **venu**.

L'indicatif passé composé

- Actie in het verhaal: een handeling die plaatsvond op een precies moment in het verleden
(vb.: À cet instant, il **a entendu** un bruit) → vertaling in het Nederlands is niet hetzelfde (= op dat moment, hoorde hij...)
- Precieze herhaling
- Duur met precieze tijdsaanduiding (vb.: Il **a attendu** pendant trois heures)
- Een volbracht feit, volbrachte handeling (vb.: J'**ai acheté** une nouvelle voiture)

OPMERKING

Imparfait en passé composé kunnen samen in een zin voorkomen → imparfait voor situatie, passé composé voor wat er op dat moment gebeurt!

L'indicatif futur simple

- Een toekomstige gebeurtenis die niet onmiddellijk zal plaatsvinden
Vb.: Hij **zal** u **verraden** → Il vous **trahira**

L'impératif

L'impératif drukt in het algemeen een **bevel** of een **raad** uit.

Enkelvoud	Luc, sors d'ici.
Meervoud	Sortez tous.
Beleefdheidsvorm	Dépêchez-vous , monsieur.

Niet-wederkerige werkwoorden	Dors , petit.
Wederkerige werkwoorden	Lève-toi , petit.

Enkelvoud op -E → ww op -ER, groep OUVRIR, SAVOIR en VOULOIR	Parle.
Enkelvoud op -S → alle andere werkwoorden	Choisis.

OPMERKING

We gebruiken de nous-vorm van een werkwoord om een bevel uit te drukken als we verwijzen naar onszelf en andere personen op hetzelfde moment!

Vb.: "**Laten we** wat **wachten**" → "**Attendons** un peu"

In het Nederlands wordt impératif enkelvoud en meervoud op dezelfde manier vertaald!

Andere vormen om een bevel mee uit te drukken

- Subjonctif
 - o In de 3de persoon (vb.: Qu'il **reponde** à ma lettre!)
 - o Veuillez + infinitif = heel beleefd verzoek (vb. : **Veuillez** signer ici, madamme.)
- Vragende vorm (vb. : **Voudriez-vous** ouvrir vos livres à la page 15 ?)
- Futur simple (vb. : Tu **feras** signer cette lettre par la directrice)

Le conditionnel

In de bijzin

Hier wordt de conditionnel gebruikt om de toekomst van het verleden uit te drukken.

Vb.: Ik wist dat hij **zou komen** → Je savais qu'il **viendrait**.

Vb.: Ik wist dat hij **zou aangekomen zijn** voor middag → Je savais qu'il **serait arrivé** avant midi.

In de enkelvoudige zin

Hier wordt het gebruikt om verschillende nuances van het denken uit te drukken, een bepaalde manier om iets uit te drukken.

- Waarschijnlijkheid (eventualité) / au cas où, dans le cas où
Vb.: Je **pourrais** vous aider. / Préviens-moi au cas où tu **changerait** d'avis.
- Twijfel
Vb. : **Aurait-il** raison ?
- Beleefd verzoek / verlangen
Vb.: **Voudriez-vous** attendre un peu? / **J'aimerais** passer mes vacances en Bretagne.
- Onzeker nieuws
Vb. : Il y **aurait** plusieurs victimes.
- L'irréel
Vb. : Het is zeker dat hij zou komen als hij vrij was (maar hij is niet vrij dus hij komt niet) → Il est certain qu'il viendrait, s'il **serait** libre.
Vb.: Hij beweert dat zij dit niet zou zeggen als zij nadacht → Il prétend qu'elle ne dirait pas cela, si elle **pensait**.

In de hoofdzin

Hier drukt de conditionnel een actie of een feit uit dat afhankelijk is van een voorwaarde.

Vb.: *S'il faisait beau, nous **irions** à la mer.* (= cond.prés.)

Vb.: *S'il avait fait beau, nous **serions allés** à la mer.* (= cond.passé)

OPMERKING

- SI, COMME SI, MEME SI → nooit gevolgd door conditionnel of futur, ALTIJD indicatif
- Altijd gevolgd door subjonctif
 - o À (la) condition que
 - o À supposer que
 - o Supposé que
 - o Pourvu que
 - o À moins que
- Na 'quand' of 'quand même' → conditionnel drukt opposition uit
- Gérondif kan ook condition uitdrukken
- Bijzin en hoofdzin kunnen van plaats veranderen

Le subjonctif

In de enkelvoudige zin en de hoofdzin (niet zo vaak)

- Een bevel (3de persoon) Vb.: *Qu'elle **sorte**.*
- Een wens Vb.: ***Puissiez-vous** réussir.*
- Een protest Vb.: *Moi, que je **fasse** une chose pareille? Jamais !*
- Geijkte uitdrukkingen Vb.: ***Vive** le roi.*

In de bijzin

Na persoonlijke werkwoorden van wil, appreciatie en gevoel

Wil	Appreciatie	Gevoel
- Attendre que - Désirer - Souhaiter - Exiger - Ordonner - Tenir à ce que - Vouloir - Empêcher - Défendre	- Approuver que - Préférer - Permettre - Trouver (bon, mauvais, juste, triste,...) que - Regretter	- Aimer (mieux) - Avoir peur - Craindre - S'étonner - Être content, heureux, fier, ...

OPMERKING

Espérer que → ALTIJD MET INDICATIF

Na sommige onpersoonlijke werkwoorden die een noodzaak, mogelijkheid, appreciatie of gevoel uitdrukken

Noodzaak	Mogelijkheid	Appreciatie	Gevoel
- Il faut que - Il est nécessaire que - Il est urgent que - Il est temps que - Il est indispensable que - ...	- Il arrive que - Il se peut que - Il est (im)possible que - Il est rare que - ...	- Il importe que - Il est important que - Il est dommage que - Il est normal que - Il est naturel que - Il suffit que - Il vaut mieux que - Il convient que - ...	- Il est à craindre que - Il est bon que - Il est heureux que - Il est à souhaiter que - Il est étonnant que - ...

Uitdrukking van twijfel

- Douter que
- Il est douteux que
- Il est tout à fait incertain que

OPMERKING

Werkwoorden die een mening uitdrukken worden gevolgd door een **indicatif** als ze een zekerheid of een mogelijkheid uitdrukken.

Enkel als ze gebruikt worden in een negatieve of vragende zin om twijfel uit te drukken kunnen ze gevolgd worden door een **subjonctif**.

Vb.: *Je sais que...* → **INDICATIF**

Je ne sais pas que ... → **SUBJONCTIF**

Bij **zekerheid** of **waarschijnlijkheid** **ALTIJD indicatif**.

Wanneer de zin ingeleid wordt door “que”

Vb.: *Qu’il **soit** un criminel, c’est sûr.*

Na bepaalde bijwoorden

DOEL	TOEGEVING
- Afin que } opdat - Pour que } opdat - De crainte que/de peur que → uit vrees dat - De façon que } zodat - De manière que } zodat - De/en sorte que } zodat - Tellement ... que } Zo ... dat - Si ... que } Zo ... dat - Tant que → zoveel dat OPMERKING Wanneer deze bijwoorden gevolgd worden door een vastgesteld gevolg, worden ze gevolgd door een indicatif. Vb.: <i>Je lui ai expliqué de sorte qu’il comprend tout maintenant.</i> → ik weet dat hij het nu begrijpt want ik kan het controleren	- Bien que } hoewel - Quoique } hoewel - Malgré que } hoewel - Quoi que → wat ook - Où que → waar ook - Qui que → wie ook - Quelque ... que (welke/hoe ... ook) - Si ... que → hoe ... ook

TIJD	VOORWAARDE
- Avant que (het is nog niet gebeurd, dus er is nog twijfel) → voordat - En attendant que → totdat - Jusqu’à ce que → in afwachting dat	- A condition que → op voorwaarde dat - A moins que → tenzij - Pourvu que → als ... maar - Supposé que → verondersteld dat

WIJZE	ONTKENNING V. OORZAAK
- Na “sans que” → zonder dat	- Ce n’est pas que → het is niet dat - Non que → niet dat OPMERKING Om de oorzaak uit te drukken, gebruiken we de indicatif. (vb.: <i>na parce que, comme, puisque, étant donné que, vu que, ...</i>)